

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Către,
AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ
Str. Stavropoleos nr. 6, sector 3, București

În atenția domnului Președinte, **Constantin-Florin MITULETU-BUICA**

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 21394 / 25. NOV. 2020

RECOMANDARE
Nr. 139 din 25. NOV. 2020

**referitoare la respectarea dispozițiilor art. 34 și art. 36 din Constituția României,
privind dreptul la ocrotirea sănătății și dreptul de vot**

Prin petiția înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 18258 din data de 12 octombrie 2020, o persoană fizică ne-a sesizat cu privire la faptul că *a fost împiedicată să își exercite dreptul de vot.*

Astfel, aceasta a susținut că, la data de 27 septembrie 2020, s-a prezentat la secția de votare la care a fost arondată, pentru a vota. Întrucât deținea un *act medical de dispensă legală*, ce dovedea că suferă de o afecțiune congenitală cardio-pulmonară, **nu a purtat mască**. Având în vedere că purtarea măștii de protecție, de către participanții la procesul electoral, este obligatorie, fiind atenționată de unul dintre jandarmi cu privire la această îndatorire, a fost nevoită să aștepte mai bine de 45 de minute pentru ca biroul electoral al circumscripției de sector să decidă asupra modalității în care urmează să își exercite dreptul de vot. Soluțiile propuse de autorități au fost în sensul exercitării dreptului de vot, fie cu purtarea măștii de protecție în acest interval relativ scurt de timp, necesar votului, fie fără purtarea măștii de protecție, în spațiul destinat persoanelor febrile sau asimptomatice. Petenta a sesizat că nu se încadrează în niciuna dintre premisele invocate și, simțindu-se *stigmatizată*, a decis să plece acasă, *fără a-și exercita dreptul de vot.*

Demersuri întreprinse de Avocatul Poporului:

Față de aspectele reclamate, în conformitate cu dispozițiile art. 59 alin. (2) din Constituția României, coroborate cu cele ale art. 16 alin. (1) și art. 25 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, ne-am adresat **Autorităților Electorale Permanente**, în vederea clarificării aspectelor semnalate și stabilirea unor măsuri/proceduri legale, astfel încât și persoanele exceptate de la purtarea măștii de protecție, din cauza unor boli care le afectează capacitatea de oxigenare, să își poată exercita dreptul de vot.

Prin adresa nr. 25516 din 16 noiembrie 2020, înregistrată la Avocatul Poporului cu nr. 20772 din 18 noiembrie 2020, Autoritatea Electorală Permanentă ne-a comunicat un răspuns la solicitarea formulată, concluzionând că **situația prezentată nu constituie o încălcare a dreptului de vot**, garantat de art. 36 din Constituția României.

Potrivit Autorității Electorale Permanente, *opțiunea prezentată de biroul electoral al secției de votare alegătorului, de a purta pentru o perioadă scurtă de timp, mască de protecție, pe perioada exercitării dreptului de vot (aproximativ 5 minute), răspunde cerinței de asigurare a protecției sănătății alegătorului, dar și a celorlalte persoane aflate în secția de votare și nu poate fi considerată o încălcare a dreptului la ocrotirea sănătății.*

Totodată, Autoritatea Electorală Permanentă consideră că soluția alternativă oferită alegătorului, de a-și exercita dreptul de vot fără a purta mască de protecție, în cabina special dedicată persoanelor care prezintă simptome respiratorii evidente sau sunt febrile *este criticabilă.*

De asemenea, se menționează că, potrivit prevederilor constituționale, *exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea (...) sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; ...*

În drept:

- Potrivit **art. 2 alin. (1)** din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, *cetățenii români exercită, în mod egal, drepturile electorale, fără privilegii și fără discriminări.*

- Conform **art. 3** din Anexa nr. 2 a Hotărârii Guvernului nr. 967/2020 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 14 noiembrie 2020, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19:

(1) În condițiile art. 5 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 55/2020, cu modificările și completările ulterioare, se stabilesc următoarele **măsuri și acțiuni obligatorii:**

1. purtarea măștii de protecție, astfel încât să acopere nasul și gura, de către candidații și echipele de campanie în timpul evenimentelor/întrunirilor/acțiunilor aferente campaniei electorale a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2020;

2. **purtarea măștii de protecție**, astfel încât să acopere nasul și gura, de către participanții la procesul electoral (alegători, membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare, operatorii de calculator, persoanele acreditate, candidații, delegații acreditați, personalul de pază, personalul tehnic al birourilor electorale ale secțiilor de votare, informaticieni, personalul centrelor operative de intervenție pentru remedierea disfuncționalităților Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal - SIMPV, membrii biroului electoral de circumscripție ierarhic superior) **pe toată perioada în care se află în sediul secției de votare și în localul de vot;**

- Iar, potrivit prevederilor din Capitolul V **pct. 9 lit. a)** din Anexa la Ordinul comun nr. 1594/140/2020 privind stabilirea unor măsuri și acțiuni de sănătate publică necesar a fi respectate pentru desfășurarea în siguranță a procesului electoral:

În cazul în care un alegător prezintă simptome respiratorii evidente (de exemplu, tuse, rinoree, dificultăți în respirație) sau este febril (este depistat cu temperatură de peste 37,3°C),

personalul tehnic al birourilor electorale ale secțiilor de votare va organiza accesul prioritizat al acestuia în localul de vot după cum urmează:

a) alegătorul va purta mască, astfel încât să acopere nasul și gura, și va fi menținut la distanță de celelalte persoane în exteriorul sediului secției de votare;

Concluzii:

Există persoane care suferă de boli ce le afectează capacitatea de oxigenare și dețin un înscris medical ce dovedește acest fapt, iar purtarea măștii de protecție reprezintă un risc pentru sănătatea acestora;

Dreptul de vot trebuie exercitat în mod egal, de toți cetățenii români, fără discriminări;

Reglementările referitoare la desfășurarea în siguranță a procesului electoral dispun asupra modalității în care are loc accesul alegătorilor în sediul secției de votare, stabilind măsuri referitoare la persoanele care prezintă un risc crescut de a dezvolta o formă gravă de COVID-19 (de exemplu, vârsta peste 65 de ani, persoane **ce se declară** cu diabet zaharat sau alte boli cronice, persoane cu imunitate deficitară), care **pot solicita acces prioritar** în localul de vot, accesul fiind dispus de președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare prin măsuri organizatorice.

Față de considerentele de fapt și de drept mai sus expuse, în conformitate cu prevederile art. 59 alin. (2) din Constituția României, coroborate cu cele ale art. 15 lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, precum și pentru realizarea scopului constituțional al instituției Avocatul Poporului și anume apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile și instituțiile publice, Avocatul Poporului emite prezenta

RECOMANDARE:

1. Autoritatea Electorală Permanentă va elabora *proceduri specifice* privind măsurile ce trebuie respectate de *persoanele care suferă de boli ce le afectează capacitatea de oxigenare și dețin un înscris medical ce dovedește acest fapt*, astfel încât dreptul de vot să poată fi exercitat în mod legal și de aceste persoane.

2. Autoritatea Electorală Permanentă va informa Avocatul Poporului, cel târziu până la data de 4 decembrie 2020, cu privire la însușirea Recomandării și măsurile dispuse.

*Avocatul Poporului,
Renate WEBER*

București, 24 noiembrie 2020

